

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : MRG6080219

ชื่อโครงการ : ความยั่งยืนและความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหาร

เกษตร: กรณีศึกษาข้าวหอมมะลิอินทรีย์

ชื่อนักวิจัย : ผศ.ดร.พิทวัส เอื้อสังคมเศรษฐ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail Address : pittawat.u@ku.th

ระยะเวลาโครงการ : 2 ปี

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความยั่งยืนผ่านการปฏิบัติทางการเกษตรอินทรีย์และความได้เปรียบทางการแข่งขันตามแนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากรธรรมชาติจากเกษตรกรข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่อยู่ในกลุ่มหรือเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ 3 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย คือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดยโสธร โดยงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม รวมถึงการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลผ่านการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามกรอบแนวคิดการวิจัยถูกดำเนินการด้วยสมการโครงสร้างแบบกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วน (PLS-SEM) ทั้งนี้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพชี้ให้เห็นว่าความยั่งยืนผ่านการปฏิบัติทางการเกษตรอินทรีย์ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) การป้องกันมลพิษ 2) การดูแลผลิตภัณฑ์ 3) เทคโนโลยีสะอาด และ 4) กลุ่มฐานล่างปิรามิด มีความสัมพันธ์กับความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรข้าวหอมมะลิอินทรีย์ นอกจากนี้การวิเคราะห์เส้นทางด้วย PLS-SEM แสดงให้เห็นว่ากลุ่มฐานล่างปิรามิดซึ่งเป็นองค์ประกอบภายใต้ความยั่งยืนมีอิทธิพลเชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของเกษตรกรข้าวหอมมะลิอินทรีย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลที่ได้เป็นหลักฐานที่นำไปสู่การสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรดั้งเดิมอื่นๆ ให้หันมาทำการเกษตรอินทรีย์อย่างกว้างขวางมากขึ้นต่อไป

คำหลัก : การปฏิบัติทางการเกษตรอินทรีย์ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ความยั่งยืน

Abstract

Project Code : MRG6080219

Project Title : Sustainability and Competitive Advantage in Food Industry: Case Study of Organic Jasmine Rice

Investigator : Asst.Prof.Dr.Pittawat Ueasangkomsate Kasetsart University

E-mail Address : pittawat.u@ku.th

Project Period : 2 years

This study is aimed at exploring sustainability through organic agricultural practices and competitive advantage underpinned by the theory of the natural resource based-view, for organic jasmine rice farmers in clusters in three provinces in the Northern-east part of Thailand, including Surin, Amnat Charoen, and Yasothon. For this research, a qualitative research method is deployed through in-depth interviewing and focus groups as well as quantitative data collection through a questionnaire with purposive sampling. As the conceptual framework, the Partial Least Squares Structural Equation Model (PLS-SEM) was deployed for the statistical data analysis. The results from qualitative analysis indicate that sustainability through organic agricultural practices consists of four elements: 1) pollution prevention; 2) product stewardship; 3) clean technology, and 4) bottom of the pyramid has the relationship with competitive advantage of organic jasmine rice farmer. In addition, the findings from the path-analysis of PLS-SEM show that the bottom of the pyramid has a positive effect on competitive advantage, which significantly leading to motivate other farmers to move from conventional agriculture to organic farming more widely.

Keywords : Competitive Advantage; Organic Agricultural Practices; Organic Jasmine Rice; Sustainability